

## Bilaga 2: Resultatuppföljning på huvudmannanivå

Uppföljningen bygger på den officiella statistik som publiceras av skolverket. Huvudsakligen studeras avvikelser för de nyckeltal som finns i Kolada. Kolada ägs av den ideella föreningen Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). Svenska staten och Sveriges Kommuner och Regioner är föreningens medlemmar.

### Årskurs 3

2019 låg Ekerö bland kommuner som klarar sig bäst i samtliga nyckeltal som tagits fram för år 3. Precis som i riket finns en viss variation de senaste åren när det gäller elever i år 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik och i matematik. 2020 genomfördes inga nationella prov på grund av Corona och det finns därför inga resultat att jämföra.

### Årskurs 6

Liksom för år 3 är resultaten goda i jämförelse med andra kommuner. Andelen elever i årskurs 6 med lägst betyget E var läsåret 19/20 95,3 procent, en ökning med 1,6 procentenheter jämfört med föregående år.

Andelen elever med lägst betyget E i svenska som andraspråk (SVA) är låg på en lägre nivå jämfört med andra ämnen förra läsåret (se tabell 1). Glädjande nog har detta förbättrats detta läsår och nu placerar sig kommunen bland de 20% bästa. Däremot syns en minskning när betygspoäng i SVA. Det behövs en fördjupad analys för att ta reda på orsakerna till detta. Det är dock viktigt att komma ihåg att inte alltför långtgående slutsatser av ett mätvärde, speciellt när gruppen är liten.

**Tabell 1. Elever i år 6 med lägst betyget E i svenska som andra språk, kommunala skolor, andel (%)**

Årskurs 6 (Betyg vårtermin)						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Elever i år 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	93.0	93.7	95.3			
Elever i år 6, betygspoäng i matematik, kommunala skolor, genomsnitt	13.6	13.7	14.5			
Elever i år 6 med lägst betyget E i svenska, kommunala skolor, andel (%)	96.9	96.8	97.3			
Elever i år 6, betygspoäng i svenska, kommunala skolor, genomsnitt	14.5	14.5	14.2			
Elever i år 6 med lägst betyget E i svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	..	63.2	70.0			
Elever i år 6, betygspoäng i svenska som andraspråk, kommunala skolor, genomsnitt	8.8	9.9	7.5			

.Källa: Kolada 2020

## Årskurs 9

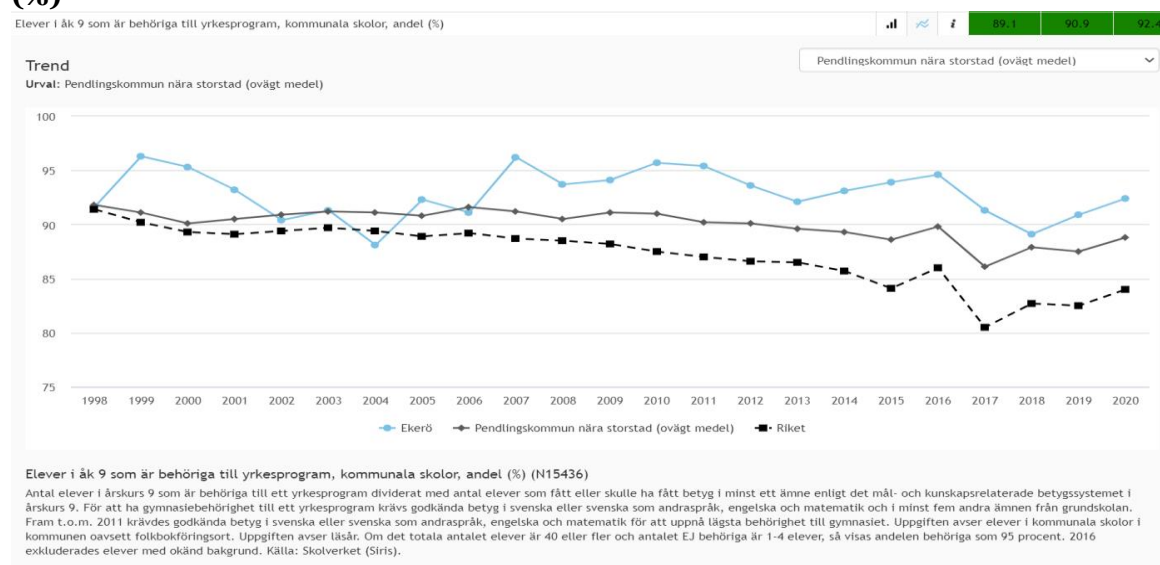
Ekerös elever presterar fortsatt mycket bra i jämförelse med andra kommuner. Resultaten ligger bland de 30 bästa kommuner för samtliga nyckeltal som valts ut för öppna jämförelse (RKA, 2020). En förklaring är att Ekerö är socioekonomiskt gynnat och att det bedrivs god undervisning på Ekerös grundskolor.

Socioekonomiska faktorer är en viktig del i att förstå skolresultat. Elever med minst en förälder med en eftergymnasial utbildning hade i större utsträckning behörighet till gymnasieskolan jämfört med elever vars föräldrar har högst gymnasial utbildning. Behörigheten var 94,5 procent respektive 86,5 procent i dessa grupper våren 2019. Avvikelser från modellberäknade värden visar dock att eleverna i kommunens skolor som helhet presterar bättre än förväntat utifrån elevsammansättningen.

Andelen elever som uppnådde godkänt betyg i samtliga ämnen var 86,7 procent våren 2020, att jämföra med 84,2 procent läsåret innan. Denna förbättring består uteslutande på pojkarnas förbättrade resultat. Precis som i de flesta svenska kommuner är resultaten generellt bättre för flickor än pojkar, men när det gäller denna parameter ligger pojkar och flickor i Ekerö på samma nivå 2020. Värt att notera är att förbättringen bryter en nedåtgående trend sedan 2015.

Andra nyckeltal visar positivare utveckling. Det gäller framförallt behörighet till högre studier. Fler klarar kraven för att få betyget E i de behörighetsgivande ämnena. Våren 2020 var 92,4 procent av eleverna behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram. Det är en ökning med 1,5 procentenheter jämfört med föregående läsår. Sett till hela perioden som diagrammet nedan illustrerar, 1998 till 2020, visar statistiken på en hög andel elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, strax över 90 procent (med undantag för 2004). De senaste tre åren ser vi en positiv trend (Figur 1).

**Figur 1. Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)**



Det är en viss resultatspridning mellan kommunens skolenheter i avseende på behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram, när kunskapskraven i alla ämnen och andelen elever med lägst betyget E i matematik. Detta kan bli föremål för en fördjupad analys under året.

Även i riket är resultaten 2020 har andelen niondeklassare som är behöriga till gymnasieskolans nationella program har ökat. Ökningen är med 1,3 procentenheter sedan förra året. 85,6 procent av eleverna som gick ut grundskolan i våras blev behöriga, jämfört med 84,3 procent år 2019. Behörigheten har förbättrats i alla elevgrupper.

Även om behörighetsiffrorna är relativt goda och trenden positiv är konsekvenserna att inte få gymnasiebehörighet stora för individen. Av den anledningen har en fördjupad uppföljning av orsakerna till att eleverna inte blivit behöriga gjorts på individnivå. Sammanfattningsvis har eleverna individuella och i flera fall en kombination av utmaningar. Gemensamt är att skolnärvaron inte varit tillräcklig. Den kan bero på att eleven är nyanländ och/eller frånvaro på grund av psyko-sociala skäl. Ett utvecklingsområde som lyfts av fram är samverkan med socialtjänsten.

Det finns ingen aktuell statistik för jämförelse av resultat på nationella prov och betyg. Men siffrorna för läsåret 2017/18 visar att det finns stora avvikelser i svenskämnet på flera skolor i kommunen. Det är viktigt att inte dra förhastade slutsatser av ett mättillfälle, men det är väsentligt att följa utvecklingen. Skolverket har i en analys visat att ju högre en grundskolas genomsnittliga avvikelse mellan betyg och provbetyg är, desto lägre är betygsresultaten i gymnasieskolan för elever från dessa skolor – när man jämför elever med samma grundskolebetyg i ett ämne. I runda tal är andelen elever som får A i kursbetyg hälften så stor (och andelen som får F dubbelt så stor) om eleverna gått i de tio procent grundskolor som har högst nettoavvikelse – jämfört med elever som gått i de tio procent grundskolor med lägst nettoavvikelse (Skolverket 2019). Gymnasieelever som är skrivna på Ekerö kommun har i genomsnitt höga betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, likvärdigt med betygspoäng i högstadiet. Det behövs ytterligare analyser för att säkerställa att betygssättningen på Ekerös högstadieskolor är likvärdig.

### *Gymnasieskola*

Andelen elever som börjar nationella program och tar examen inom tre år ökar något (avser perspektivet hemkommun och gymnasieskolan totalt inkl. IM). År 2019 var det 71,9 procent av eleverna som genomförde gymnasieskolan med examen på tre år. 2018 var motsvarande andel 70,8 procent. Det innebär att omkring en tredjedel av eleverna inte tog examen inom tre år. Under 2021 kommer förvaltningen införa en ny modell för uppföljning av gymnasieelever. Förhoppningen är att detta kan leda till ett mer effektivt stöd.

### **Skolenkäten och Våga-visa enkäten**

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet för att se till att den följer de lagar och regler som finns. Skolenkäten är ett av flera underlag för urvalet av skolinspektionens tillsyn. Vårterminen 2019 genomfördes enkäten i Ekerö kommun. Enkäten genomförs i dagsläget vartannat år. (Skolinspektionen 2019) Enkäten genomförs i åk 5, 9 och åk 2 i gymnasiet. Under vårterminen 2021 genomförs Skolenkäten i Ekerö kommun. Den är därför inte med i denna analys.

Våga visa är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan tio kommuner i Stockholms län. Syftet med Våga visa är att öka måloppfyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun. För Ekerös del innebär att vi genomför en enkät årligen där resultaten kan jämföras med deltagande kommuner. Resultatet publiceras på kommunens hemsida (Ekerö kommun, 2019) Enkäten genomförs i åk 3, 6 och åk 8. Nedan lyfts resultat fram som är avvikelser från förväntade resultat fram.

## Förskola

Förskolans resultat i Våga-Visa enkäten är generellt positiva. Med det finns skillnader mellan olika förskolor. Motsvarande undersökning som Skolenkäten har inte genomförts inte i förskolan de senaste åren. Arbetet för att öka likvärdigheten pågår både på enhets och huvudmannanivå.

## Åk 5

Som framgår av figur 2 nedan så ligger Ekerö sämre till eller på samma resultat som de andra kommunerna som genomfört Skolenkäten. Störst negativ avvikelse gäller 9 och 10 ”Trygghet” och förändra kränkningar”. I dessa frågor är flickor mer negativa än pojkar.

### Figur 2. Resultat för åk 5 i Skolenkäten ht 2018

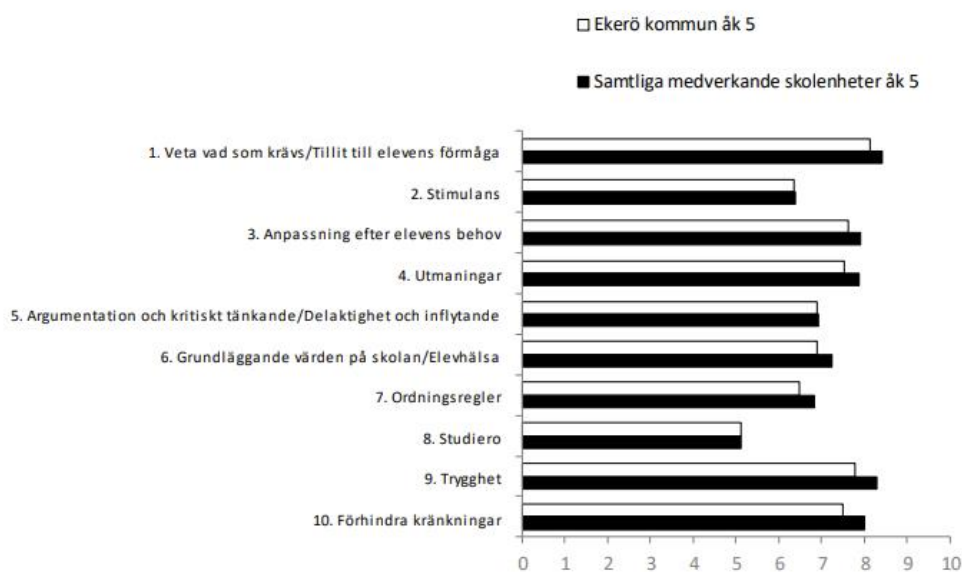
#### Resultat indexvärden – diagram

Diagram över indexvärden (0–10). Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning. Observera att indexen för åk 5 inte är helt jämförbara med dem för åk 9 och år 2. Läs mer om indexvärdet på [www.skolinspektionen.se/skolenkaten](http://www.skolinspektionen.se/skolenkaten).

Vit stapel: Aktuell huvudman<sup>1</sup>/skolenhet

Grå stapel<sup>2</sup>: Samtliga deltagande skolenheter för huvudmannen<sup>1</sup>

Svart stapel: Samtliga deltagande skolenheter för insamlingsomgången



<sup>1</sup> Med skolhuvudman avses den som anordnar skolverksamhet, till exempel en kommun, ett bolag eller en förening som driver en fristående skola.

<sup>2</sup> Gäller endast för skolenheter med jämförelser mot huvudman.

När det gäller åk 9 har Ekerö lägre värden i samtliga index än genomsnittet för dem som gjort skolenkäten. Störst avvikelse är det för 1. ”Veta vad som krävs, 9. ”Delaktighet och inflytande” och 13 ”förhindra kränkningar”. Pojkarna är mer positiva när det gäller dessa frågor. Men detta skiljer sig mellan skolorna.

## Figur 2. Resultat för åk 5 i Skolenkäten HT 2018

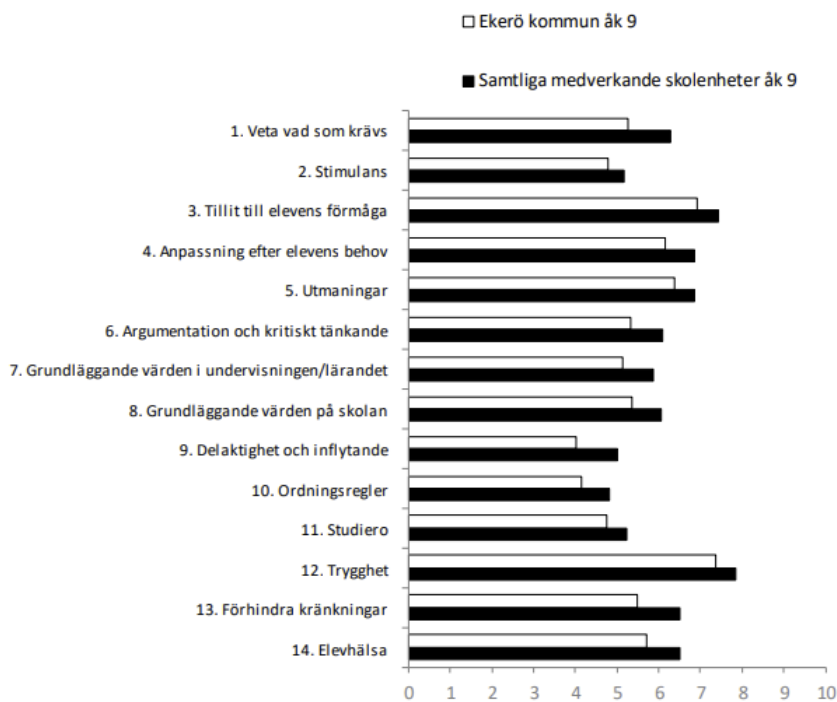
### Resultat indexvärden – diagram

Diagram över indexvärden (0–10). Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning. Läs mer om indexvärdet på [www.skolinspektionen.se/skolenkaten](http://www.skolinspektionen.se/skolenkaten).

Vit stapel: Aktuell huvudman<sup>1</sup>/skolenhet

Grå stapel<sup>2</sup>: Samtliga deltagande skolenheter för huvudmannen<sup>1</sup>

Svart stapel: Samtliga deltagande skolenheter för insamlingsomgången

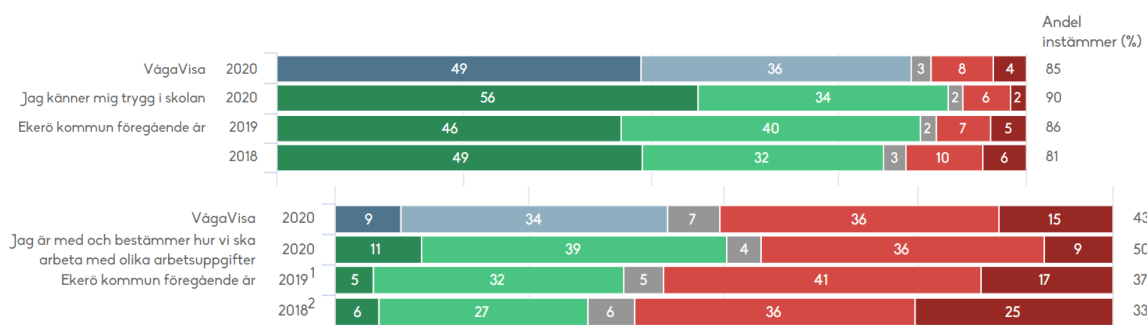


<sup>1</sup> Med skolhuvudman avses den som anordnar skolverksamhet, till exempel en kommun, ett bolag eller en förening som driver en fristående skola.

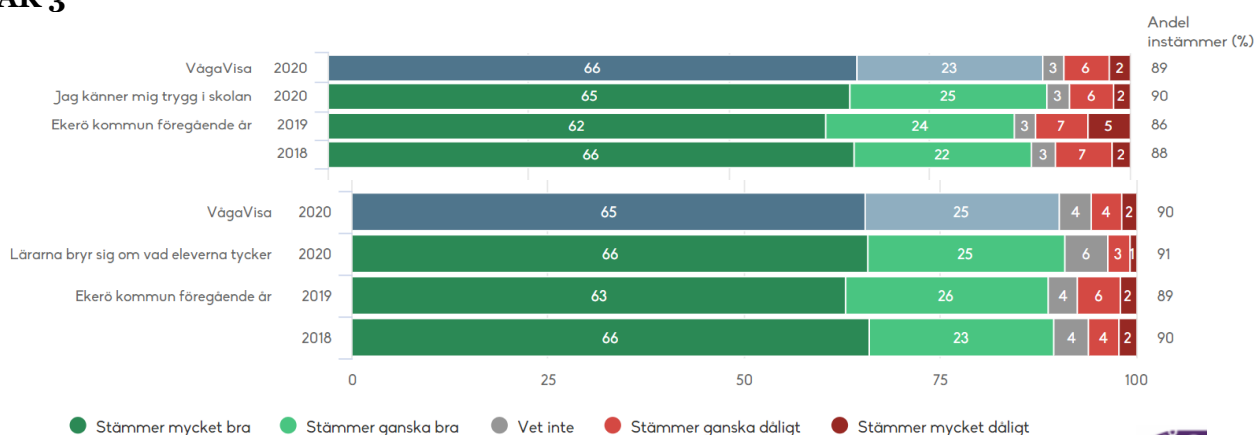
<sup>2</sup> Gäller endast för skolenheter med jämförelser mot huvudman.

I Våga visa-enkäterna får högstadieskolorna även detta år bättre resultat. Samma elevgrupp som fyllde i skolenheten 2018 skattar skolan högre 2020. Detta kan troligen förklaras av åtgärder som skolor vidtagit efter analys av resultat på Skolenkäten. Men samtidigt visar enkäterna att ett fortsatt förbättringsarbete är nödvändigt tex när det gäller delaktighet och inflytande.

## Åk 8



## ÅK 3



### Generella slutsatser och behov av fördjupad analys

I både Våga-Visa enkäten och Skolenkäten ser vi några tydliga mönster när det gäller grundskolan.

- Pojkar skattar sin utbildning högre än flickorna i de flesta frågor.
- En negativ utveckling sedan förra enkäten när det gäller skolenkäten.
- Våga-Visa visar generellt en mycket positiv utveckling de senaste två åren.
- I jämförelse med andra kommuner är Ekerös resultat lägre på det allra flesta områden i skolenkäten. Detta gäller även kommuner med liknande socioekonomiska förutsättningar.

Enkätsvaren indikerar att det finns behov av förbättringsarbete både när det gäller elevers delaktighet, trygghet och trivsel på alla stadier. Det är även viktigt att förbättra kommunikationen med vårdnadshavare som i enkäterna ger i stort samma bild som eleverna. Satsning har under året gjorts på tryggheter och likvärdighetsarbete. Även olika nya former för elevinflytande har prövats på skolor och förskolor.

Vi ser även ett behov av att hitta andra former av uppföljning än enkäter för att få en mer nyansrik bild av barn, elevers och vårdnadshavare åsikter och ge dem en tydlig roll i det systematiska kvalitetsarbetet på alla nivåer. Detta arbete har påbörjats under 2020 bland annat genom en ny modell för att utvärdera undervisningen i grundskolan.

Förra årets analys lyftes att förvaltningen behöver analysera av avvikelsen mellan resultat på nationella prov och kursbetyg. Vi noterade då att det finns en avvikelse som skiljer sig mellan enheter. Det vi måste följa är hur om detta är konstant över tid och om det får konsekvenser för

måluppfyllelsen på gymnasiet. Årets nationella prov ställdes in pga av Corona. Vi har för avsikt att genomföra analysen under 2021.

Analysen 2019 lyfte även behovet på alla nivåer tydligare följa betygssättning på ämnesnivå och progression på elev och gruppnivå. Denna uppföljning resulterade i att vi uppmärksammade att betygssättning i några ämnen inte följde det nationella mönstret och skiljer sig mellan skolor. Förvaltningen gör under 2021 satsningar med fortbildning och utbyten i nätverks för ämnesgrupper som är berörda.

### **Referenser**

RKA - Rådet för främjande av kommunala analyser (2020) Kolada Tillgänglig:

<https://www.kolada.se/>

Skolinspektionen (2019) *Skolenkäten*. Tillgänglig: <https://www.skolinspektionen.se/skolenkaten>  
(Genomfördes 2018)

Skolverket (2019) *PM – Grundskolors systematiska avvikelser i betygssättning och elevers gymnasieresultat*. Tillgänglig: <https://www.skolverket.se/publikationsserier>

Ekerö kommun (2020) Vågavisa-enkäten. Tillgänglig: <http://www.ekero.se/Utbildning-och-barnomsorg/Mal-och-organisation-kvalitet/Enkatundersokning/Enkatundersokning-2019/>